

DE LA LUME ADUNATE ŞI NAPOI DATE!

EDIȚIE SUBSIDIARĂ A MINIREVISTEI MENORA
PUBLICAȚIE A COMUNITĂȚII EVREILOR FOCȘANI

„Care era atitudinea lui Caragiale față de evrei ?” – de LUCIAN – ZEEV HERȘCOVICI (articol reprodus din „Revista Expres Magazin” din Tel Aviv)

M-am gândit la o temă care a fost prezentată foarte puțin în ultimul deceniu : cea a relațiilor lui Caragiale cu evreii, a atitudinii sale față de problema emancipării (sau „împământenirii”) evreilor din România, precum și a personajelor și temelor evreiești în opera sa. Care era atitudinea lui Caragiale față de evrei, așa cum se reflectă atât în opera sa literară, cât și în relațiile personale din viața sa ?

Prietenii lui, evreii – Răspunsul este precis : obiectivă și favorabilă. Antisemitismul îi era complet străin marelui scriitor român. Sunt cunoscute relațiile sale de prietenie cu o serie de personalități evreiești din România de atunci : scriitorul Ronetti – Roman ; criticul literar Constantin Dobrogeanu – Gherea ; ziaristii Emil D. Fagure, Constantin Graur ; S. Labin ; poetul A. Steurman Rodion. De asemenea, sunt cunoscute legăturile sale cu doctorul Adolpe Stern (președintele „Uniunii Evreilor Pământeni”) și cu ziaristul și istoricul polemist Moses Schwartzfeld, directorul proprietar al ziarului „Egalitatea”. Ion Luca Caragiale este cunoscut și pentru eforturile sale de a încuraja tineri evrei dornici de a se integra în viața cultural intelectuală a României de la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea, precum poetul Alexandru Toma ; criticul literar Eugen Porn ; salariați ai Teatrului Național din București în perioada directoratului său (stagiunea 1889-1890), precum Pepy Moor. Prezentarea relațiilor lui Ion Luca Caragiale cu evreii, precum și aspectele „evreiești” din opera acestuia au făcut obiectul unui studiu realizat de regretatul istoric literar român Marin Bucur. Studiul, în limba franceză, care este intitulat (în traducere) : I.L.Caragiale – Omul și scriitorul în fața chestiunii evreiești”. Acest studiu, bazat pe comunicarea lui Marian Bucur la prima conferință internațională de istorie a evreilor din România (Tel Aviv, decembrie 1991) a fost publicată de revista „Shvut” (editată de Institutul pentru studierea Diasporei, Universitatea din Tel Aviv) în anul 1993.

(Continuare în numărul viitor!)

O scurtă incursiune istorică în volumul scris de profesorul CEZAR CHERCIU – intitulat „VRANCEA ȘI ȚINUTUL PUTNEI – o lume de altădată 1921 – 1945”.

La reuniunile amintite mai sus au participat 50 de societăți de colonizare, având chiar oaspeți din Rusia, „s-au declanșat acțiuni de coordonare a plecării organizate spre Palestina. În 1882, din Galați pleacă primul vas cu 228 de evrei având și din Focșani 28 de evrei care au fondat primele colonii agricole din Palestina. În 1900, în 21 de localități, printre care și Focșani, s-au constituit grupe locale în vederea emigrării pedestre. În 1924 au loc alegeri pentru epitropie, sinagogile evreiești își vor delega membrii în Comisia interimară. În Focșani erau 7 sinagogi : Marele Templu Coral, Sinagoga Veche, Sinagoga Croitorilor, Sinagoga

Birjarilor, Sinagoga Arhivei, Sinagoga Beth - Jacob - Levechot. Sinagoga Nouă din strada Gr. Bălănescu a fost distrusă de un incendiu, reclădită repede de populația evreiască din județ. Peste 36% din populația evreiască avea preocupări productive în sectorul industriei mici și a meșteșugurilor. Populația evreiască a dat și numeroși medici, farmaciști, avocați și profesori, care s-au integrat în viața orașelor și comunelor județului.

În Comunitatea evreilor din Focșani au loc dispute pentru conducerea acesteia. Astfel, o bună parte din membrii comunității în frunte cu Isac Landau, aduce acuze la adresa domnului Fildman, președintele în funcțiune „că nu își mai face pur și simplu datoria de evreu și că în urmă cu câteva luni a trecut la catolicism”. Acuzele sunt așa de aspre încât Haimeric Israel îl caracterizează „ca o calamitate publică la conducerea comunității”.

(Continuarea în numărul viitor!)

De asemenea d-nul Dr. G. Mănescu ne-a scris multe mesaje alături de care ne-a transmis multe povești, întâmplări reale și biografii, de această dată noi am ales să publicăm o povestioară intitulată „Sărbători de toamnă”.

De Yom Kipur, ieșeam în curte, ținând în mână o gutuie în care erau înfipite cuișoare (se spunea că mirosul lor, alunga foamea). Posteam și mă luam la întrecere cu prietenii mei, care ține mai mult fără mâncare, dar ne continuam și joaca. Eram însă foarte impresionat, stând lângă jilțul tatei, și mă uitam cu respect și admirație, când bunicul „Cohen” fiind, în picioare, fără încălțăminte, acoperit cu un talit mare, din fața amvonului, binecuvânta mulțimea, cu poziția cunoscută în formă de V, a degetelor răsfirate ale mâinilor.

Mi-a fost greu până ce am reușit să execut și eu această mișcare. Eram mândru : e bunicul meu. În această privință, nepotul meu nu se poate mândri cu mine, doar dacă transmiterea prin bărbați, a calității de „cohen”, e o mândrie. Și unii socotesc un grad de noblete ale etniei noastre. Bucuria de a merge iar la școală, era de scurtă durată. O zi – două după asta, la prima oră de matematică, antisemitul domn Diaconescu, profesorul nostru, ne scotea la tablă pe cei 5 elevi, care lipsisem de la ultima lecție, și „dovedindu-ne” că nu știam exact explicațiile lui, ne „potcovea”, cum se spune, cu nota 3 (erau de obicei și primele calificative în catalog) și ne trimitea în bănci. O făcea parcă cu o plăcere diabolică, deși poate știa și se adeverea apoi, că la finele anului, toți eram printre fruntașii clasei. Noi, copiii evrei, am știut că singura noastră armă de apărare (s-a dovedit și mai târziu la Universitate), era să învățăm și să depășim concurența. Probabil că asta a fost și secretul menținerii în viață și a supraviețuirii acestui popor. (August 2009 – Dr. G. Mănescu Bat Yam – Israel)

(Sfârșit!)

În ideea că această nouă publicație vă va face o deosebită plăcere, noi cu considerația și respectul cuvenit, așteptăm din partea tuturor doritorilor noi mesaje, documente și alte dovezi și mărturii ale trecerii timpului, alături de care amprenta istoriei ființelor noastre a fremătat, freamătă și va fremăta.

(Pe adresa rondmircea@yahoo.com și pe site-ul www.focsnai.jewish.ro ne puteți contacta și vizualiza rodul muncii noastre).

AUTORUL - VĂ SALUTĂ CU STIMĂ ȘI CONSIDERAȚIE !!
LECTURĂ PLĂCUTĂ !